

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ»**
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Адміністрування податків та митних платежів»

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ
«БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІННІ»**
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Адміністрування податків та митних платежів»

Обговорено і схвалено на засіданні
кафедри аудиту, обліку та оподаткування
протокол № 1 від 28.08 2023 року

Бухгалтерський облік в управлінні: метод. реком. до виконання самостійної роботи: для здоб. другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 071 «Облік і оподаткування», ОПШ «Адміністрування податків та митних платежів» / [уклад. О.А. Магопець, І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова]; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. аудиту, обліку та оподаткування. - Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 46 с.

Рецензент - д.е.н., проф., декан економічного факультету, професор кафедри аудиту, обліку та оподаткування ЦНТУ Н.С. Шалімова

Методичні рекомендації визначають загальні вимоги до виконання самостійної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування», ОПШ «Адміністрування податків та митних платежів» при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні».

Укладачі:

О.А. Магопець – к.е.н., доцент, завідувач кафедри аудиту, обліку та оподаткування

І.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Н.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Відповідальний за випуск:

І.В. Смірнова – к.е.н., доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування

© Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних робіт

Укладачі: О.А. Магопець, І.В. Смірнова, Н.В. Смірнова, 2023

ЗМІСТ

1. МЕТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	5
2. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ТЕМАМИ КУРСУ	5
3. ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	7
4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	10
5. ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	18
6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ	19
6.1. Поточне оцінювання	19
6.2. Семестровий контроль	25
7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	30
7.1. Основні	30
7.2. Додаткові	32
7.3. Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти	39
7.4. Інформаційні ресурси	40

1. МЕТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота здобувачів – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем **під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі**. Самостійна робота здобувачів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час **поза аудиторної навчальної роботи**.

Самостійна робота здобувачів є важливою складовою навчального процесу, що впливає на глибину та стійкість набутих знань і умінь, які допомагають творчо застосовувати їх в майбутній професійній діяльності.

Метою самостійної роботи здобувачів є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у їх професійному становленні. В процесі самостійної роботи здобувач повинен перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння, теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

2. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ТЕМАМИ КУРСУ

Кількість часу, що відводиться на самостійну роботу здобувачів при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» («БОУ») наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл годин СРС за темами

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б.	ін д.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1 «Теоретичні засади бухгалтерського обліку в управлінні підприємством»												
Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємництвом та державним сектором	10	2	1	-	-	7	11	1	1	-		9
Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємництвом та державним сектором економіки у	9	2	1	-	-	6	10	1	-	-		9

Відповідності зі стратегічними цілями												
Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	9	2	1	-	-	6	11	1	1	-		9
Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	10	2	1	-	-	7	10	1	-	-		9
Тема 5. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією та її висвітлення у звітності	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 6. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 7. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємництвом та державним сектором	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 8. Наукові дослідження у сфері обліку в системі управління	10	2	1	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Змістовий модуль 2 «Формування облікової політики та бухгалтерський облік за об'єктами управління»												
Тема 9. Облікова політика як визначальна складова організації бухгалтерського обліку в умовах цілей сталого розвитку	10	2	1	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Тема 10. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9

Тема 11. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики капіталу та зобов'язань	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 12. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики доходів, витрат і фінансових результатів	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 13. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 14. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	10	2	1	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Тема 15. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	9	2	1	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 16. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	10	2	1	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Усього годин	150	32	16	-	-	72	150	4	2	-	-	144

3. ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

З огляду **специфіки змісту, цілей та завдань**, що вирішуються при виконанні різних форм СРС під час вивчення курсу «БОУ» використовуються наступні види самостійної роботи:

- I - самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять;
- II – пошуково-аналітична робота;
- III – наукова робота.

Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять проводиться у наступних формах:

- опрацювання окремих питань та розділів курсу, які виносяться на самостійне вивчення;
- опрацювання окремих нормативних документів;
- виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях.

Форми СРС, що мають **пошуково-аналітичний характер** наступні:

- підготовка реферату за тематикою індивідуальних завдань;
- пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою тематикою та підготовка бібліографії;
- критичний розгляд наукової публікації та підготовка реферату;
- аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси та підготовка глосарію;
- порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Форми СРС, що мають **науковий характер** передбачають: виконання творчих індивідуальних завдань для СРС за проблемною тематикою; підготовку доповіді на наукових конференціях; підготовку та публікування наукових статей з подальшою презентацією та обговоренням результатів наукових досліджень на семінарських заняттях

В залежності від **взаємозв'язку самостійної та індивідуальної роботи** форми СРС можна поділити на 2 групи:

I - самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять;

II - самостійна робота за індивідуальними завданнями.

СРС робота за загальними для всіх здобувачів завданнями, це самостійна робота для кращого засвоєння матеріалу під час аудиторних занять у вигляді домашніх завдань, які студенти отримують в аудиторії під час лекційних та практичних занять. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- самостійне вивчення окремих питань або розділів курсу;
- самостійне вивчення окремих нормативних документів;
- підготовка до практичних занять – виконання домашнього завдання по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних заняттях.

СРС за індивідуальними завданнями проводиться з метою кращого засвоєння курсу, а також придбання навичок наукової та дослідницької роботи. Цей вид самостійної роботи проводиться у наступних формах:

- виконання завдань за індивідуальною тематикою пошуково-аналітичного характеру;
- виконання творчих індивідуальних завдань за проблемною тематикою наукового характеру;
- самостійна робота здобувачів з фаховою літературою (пошуково-аналітична та наукова робота). Самостійна робота здобувачів з фаховою літературою здійснюється студентами на протязі вивчення даного курсу та інших курсів фахових дисциплін. Підготована таким чином бібліографія та опрацьована література використовується студентами при підготовці курсових та дипломних робіт.

З огляду **обов'язковості виконання** форми СРС, що використовуються при вивченні дисципліни можна поділити на два види:

I - обов'язкові;

II - вибіркові.

До **обов'язкових форм СРС** належать завдання, які всі студенти повинні виконати обов'язково під час опанування даної дисципліни. До них відносяться:

- самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять, а саме: самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу, самостійне вивчення окремих нормативних документів, виконання домашніх завдань по розв'язанню задач або частини наскрізної задачі, які вирішувалися на практичних та лабораторних заняттях;

До **вибіркових форм СРС** належать альтернативні завдання, серед яких кожен студент може вибрати завдання на власний розсуд з тим, щоб набрати необхідну кількість балів. До них відносяться:

- виконання завдань за заданою тематикою, зокрема: за тематикою індивідуальних завдань для СРС, за проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС

- виконання завдань по роботі з фаховою літературою, а саме: пошук (підбір) та систематизація літературних джерел; критичний розгляд наукової публікації; аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій наданих різними авторами.

Види та форми проведення СРС при вивченні дисципліни «БОУ» узагальнено в табл. 2.

Таблиця 2

Види та форми самостійної роботи здобувачів

Види СРС по відношенню до індивідуальної роботи	Форми СРС	Види СРС з огляду специфіки змісту, цілей та завдань	Види СРС з огляду обов'язковості виконання завдань
1. Самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	Самостійна робота, що забезпечує підготовку до аудиторних занять	Обов'язкові види робіт
	1.2. Самостійне вивчення окремих проблемних питань		
	1.3. Виконання завдань по розв'язанню проблемних ситуацій або частини завдання, які розглядалися на семінарських заняттях		
2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1. Виконання завдань за заданою тематикою: 2.1.1. За тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	Пошуково-аналітична робота	
	2.1.2. За проблемною тематикою творчих індивідуальних завдань для СРС (наукова робота)	Наукова робота	

	2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1. Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2. Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3. Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси; 2.2.4. Порівняльна характеристика визначення облікових понять та категорій різними обліковими школами та авторами	Пошуково-аналітична робота	Вибіркові види робіт
--	--	----------------------------	----------------------

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Кількість годин, що виділяється здобувачу для самостійної роботи в розрізі тем дисципліни «БОУ» представлено у табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл годин самостійної роботи здобувачів

№	Назва теми	К-ть годин
1.	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємництвом та державним сектором	7
2.	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємництвом та державним сектором економіки у відповідності зі стратегічними цілями	6
3.	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	6
4.	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	7
5.	Тема 5. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією та її висвітлення у звітності	6
6.	Тема 6. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	6
7.	Тема 7. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємництвом та державним сектором	6
8.	Тема 8. Наукові дослідження у сфері організації обліку та обліку в системі управління	7
9.	Тема 9. Облікова політика як визначальна складова організації бухгалтерського обліку в умовах цілей сталого розвитку	7
10.	Тема 10. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів	6
11.	Тема 11. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики капіталу та зобов'язань	6
12.	Тема 12. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики доходів, витрат і фінансових результатів	6
13.	Тема 13. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків	6
14.	Тема 14. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	7
15.	Тема 15. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	6
16.	Тема 16. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	7
	Разом	102

Завдання для самостійного вивчення окремих питань та розділів курсу представлено в табл. 4. Це питання, які потребують опрацювання окрім основної ще й додаткової літератури, фахової періодики. Форма звітності – огляд літератури, реферування статей, реферат. Форма контролю – усне опитування, презентація рефератів на семінарських та практичних заняттях.

Таблиця 4**Завдання для самостійного опрацювання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємництвом та державним сектором	7
1.	Значення обліку в системі контролю.	2
2.	Підсистеми економічної інформаційної системи.	2
3.	Співвідношення НП(С)БО та МСФЗ у національній практиці організації обліку і звітності.	2
4.	Комунікаційні бар'єри якості облікової інформації.	1
	Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємництвом та державним сектором економіки у відповідності зі стратегічними цілями	6
5.	Сутність та місце обліково-аналітичної інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління підприємством та установами державного сектору економіки.	2
6.	Обмеження облікової інформації для потреб управління.	2
7.	Аспекти проблеми формування облікової інформації для управління.	2
	Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	6
8.	Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.	2
9.	Процедури оцінки та відображення окремих об'єктів в бухгалтерському обліку з урахуванням специфіки діяльності підприємств.	2
10.	Види альтернатив, порядок їх вибору та обґрунтування альтернатив.	2
	Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	7
11.	Цифрові компетенції бухгалтера.	2
12.	Модель цифрового бухгалтера.	2
13.	Особливості використання технології блокчейн у системі бухгалтерського обліку.	1
14.	Суть креативного обліку.	2
	Тема 5. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією та її висвітлення у звітності	6
15.	Обмін бухгалтерською, податковою, статистичною та нефінансовою інформацією між користувачами різних рівнів.	3
16.	Вимоги до представлення та достовірності інформації.	3
	Тема 6. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	6
17.	Сучасні підходи та принципи формування управлінської бухгалтерської звітності.	2
18.	Особливості організації сегментного обліку.	2

19.	Види оцінки в системі бухгалтерського обліку.	2
	Тема 7. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством та державним сектором	6
20.	Сучасний інструментарій корпоративного обліку за сегментами.	2
21.	Значення оцінки як інструменту управління підприємством.	1
22.	Процес консолідації інформації.	1
23.	Значення трансформація облікової інформації відповідно до концептуальних основ МСФЗ.	2
	Тема 8. Наукові дослідження у сфері організації обліку та обліку в системі управління	7
24.	Наукові школи управління.	2
25.	Критерії вибору методології дослідження у сфері обліку в системі управління.	1
26.	Класифікація інформаційного забезпечення науково-дослідного процесу.	2
27.	Сучасні комп'ютерні технологій та Інтернет в економічних дослідженнях.	2
	Тема 9. Облікова політика як визначальна складова організації бухгалтерського обліку в умовах цілей сталого розвитку	7
28.	Професійне судження бухгалтера щодо формування облікової політики окремих об'єктів бухгалтерського обліку.	2
29.	Цілі сталого розвитку та їх вплив на формування облікової політики.	3
30.	Виникнення нових та інноваційних об'єктів на підприємстві та порядок їх відображення в обліковій політиці підприємства.	2
	Тема 10. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів	6
31.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації у частині оборотних активів.	3
32.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації у частині необоротних активів.	3
	Тема 11. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики капіталу та зобов'язань	6
33.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно капіталу.	3
34.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно зобов'язань.	3
	Тема 12. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики доходів, витрат і фінансових результатів	6
35.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно доходів.	2
36.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно витрат	2
37.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно фінансових результатів	2
	Тема 13. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків	6
38.	Порівняльний аналіз вимог НП(С)БО і МСФЗ при формуванні облікової інформації стосовно податкових розрахунків.	3
39.	Використання електронних сервісів для ведення та обліку податкових розрахунків.	3
	Тема 14. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	7

40.	Економічний підхід до концепції стійкого розвитку.	3
41.	Нефінансові показники у внутрішній / управлінській/ інтегрованій звітності суб'єкта господарювання.	2
42.	Міжнародна практика аналітичних досліджень показників фінансової звітності за ознаками «соціально-відповідального бізнесу».	2
	Тема 15. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	6
43.	Напрями змін в бухгалтерському обліку внаслідок його переорієнтації на систему управління вартістю підприємства.	2
44.	Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами.	2
45.	Міжнародні моделі звітності про вартість підприємства.	2
	Тема 16. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	7
46.	Місце бухгалтерського обліку в управлінні підприємницькими ризиками.	2
47.	Управління ризиками для забезпечення безперервності діяльності підприємства.	2
48.	Альтернативи управлінського обліку щодо ризиків виробництва.	3
	Разом	102

Важливим елементом самостійної роботи здобувачів є **підготовка до практичних занять при виконанні домашніх завдань по розв'язанню ситуаційних та проблемних завдань або частини такого завдання**, які вирішувалися на семінарських заняттях. Правильна організація та контроль цієї форми самостійної роботи дозволить максимально ефективно проводити практичні заняття, де на основі одержаних на лекціях та закріплених на семінарських заняттях теоретичних знань студенти зможуть одержати практичні навички прийняття рішення щодо формування та використання облікової політики в державному секторі економіки. Завдання для цієї форми СРС представлені в Методичних рекомендаціях по проведенню практичних занять. Форма контролю за цією формою СРС – перевірка домашніх завдань.

Важливе місце в забезпеченні навчального процесу займає **самостійна індивідуальна робота здобувачів**.

Самостійна індивідуальна робота здобувачів з дисципліни спрямована в основному на поглиблене вивчення студентами окремих тем дисципліни. Для окремих здобувачів вони мають науково-дослідний характер.

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. Вона має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних основ курсу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовку конспектів навчальної та наукової літератури; підбір, систематизацію та опрацювання нормативних документів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформулювати у студентів перші навички самостійних економічних досліджень. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення засвоєння термінології, з'ясування проблемних аспектів організації та ведення обліку.

ІНДЗ з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» передбачає їх виконання як у практичному аспекті, так і на рівні теоретичного узагальнення.

Для виконання практичноспрямованих індивідуальних завдань студентам пропонується нижченаведена тематика:

1. Розробити схеми, алгоритми, структуру прийняття управлінських рішень щодо об'єкту наукового дослідження (відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи)

2. Розкрити стан інформаційного забезпечення управління об'єкта обліку або галузі на макрорівні (нормативна база) та на рівні базового підприємства (внутрішній регламент)

3. Підготувати витяг з облікової політики підприємства в частині об'єкта наукового дослідження. В ньому відобразити всі положення, які впливають на нього і сформулювати ті, які будуть економічно доцільними для досліджуваного підприємства.

4. Розробити форми управлінської звітності та презентувати їх для обговорення за темою дослідження. Розробити форми фінансової звітності для потреб управління.

5. Сформулювати стратегічну карту збалансованої системи показників для досліджуваного підприємства для цілей його стратегічного управління.

Науково-дослідні завдання пропонуються відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи за напрямом: Обґрунтування рекомендацій з оптимізації інформаційного забезпечення управління в системі внутрішньогосподарського обліку за відповідним топологічним об'єктом. Результати будуть використані при підготовці випускної кваліфікаційної роботи.

Теоретичний напрямок передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики у практичну діяльність суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців

на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Розкрити сутність категорії «бухгалтерський облік» як інформаційної системи управління підприємством.
2. Сутнісна характеристика терміна «бухгалтерський облік».
3. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.
4. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.
5. Фінансова класифікація господарських фактів - явищ і процесів - в управлінні.
6. Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.
7. Вимоги користувачів облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.
8. Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.
9. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.
10. . Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.
11. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів.
12. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.
13. Екологічний облік як інформаційний інструмент управління підприємством.

14. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток.
15. Бухгалтерський облік в системі управління стійким розвитком.
16. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.
17. Оцінка якості облікової інформації.
18. Взаємозв'язок ризиків як фактів господарської діяльності з об'єктами бухгалтерського обліку.
19. Теоретичні основи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
20. Концептуальні підходи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
21. Побудова внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств.

Якісне засвоєння матеріалу при вивченні дисципліни «БОУ» передбачає самостійну **роботи здобувачів з фаховою літературою**. З цією метою студентам пропонуються наступні завдання.

Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел за заданою проблематикою має на меті формування бібліографії та систематизованого переліку літератури та нормативного законодавства. Форма звітності: бібліографія, систематизований перелік літератури. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси. Робота над оглядом літератури та бібліографією здійснюється здобувачами на протязі вивчення курсу «БОУ» та інших курсів по фаховим дисциплінам. Підготована таким чином бібліографія використовується студентами при підготовці кваліфікаційних робіт, для наукової роботи. Завдання виконується за наступними напрямками, які обираються здобувачем разом з викладачем:

1. Креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації.
2. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією.
3. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємництвом та державним сектором.
4. Наукові дослідження у сфері обліку в системі управління.

Результати виконання цього завдання можуть оформлятися таблицею з наступними реквізитами: автор, назва, видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок, короткий зміст або окремі важливі положення, посилання.

Форми звітності за даним завданням: огляд літератури, глосарій. Форма контролю – обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять.

Форми звітності та форми контролю СРС при вивченні дисципліни узагальнено в табл. 5.

Таблиця 5

Форми самостійної роботи здобувачів

Форми СРС	Форми звітності СРС		Форми контролю СРС
1. Самостійна робота за загальними для всіх здобувачів завданнями отриманими під час аудиторних занять	1.1. Самостійне вивчення окремих питань та розділів курсу	- огляд літератури; - реферат; - есе	Усне опитування. Диктант. Захист та презентація реферату
	1.2. Самостійне вивчення окремих термінів та понять з нормативних документів	- пакет нормативних документів; - конспект нормативного документу	Розгляд підготовлених матеріалів під час практичних занять. Усне опитування.
	1.3. Виконання домашніх ситуаційних і проблемних завдань або частини завдання, які розглядалися на семінарських заняттях	- оформлення завдання (його частини)	Перевірка завдань дач на семінарських заняттях.
2. Самостійна робота за індивідуальними завданнями	2.1. Виконання завдань за тематикою індивідуальних завдань для СРС (пошуково-аналітична робота)	- реферат - есе	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
	2.2. Виконання завдань по роботі з фаховою літературою: 2.2.1. Пошук (підбір) та систематизація літературних джерел 2.2.2. Критичний розгляд наукової публікації 2.2.3. Аналітичний огляд фахової літератури та періодичної преси;	- огляд літератури; - бібліографія - систематизований перелік літератури - реферат, есе - глосарій, - порівняльна характеристика	Захист та презентація реферату. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять

5. ТЕРМІНИ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Виконання завдань по роботі здобувачів контролюється викладачем відповідно до графіку самостійної роботи, затвердженого кафедрою (табл. 6).

Таблиця 6

Графік самостійної роботи здобувачів при вивченні курсу «БОУ»

Теми курсу	№ завдання по СРС	Термін проведення
Тема 1. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством та державним сектором	№ 1-3	1-й тиждень
Тема 2. Сутність і місце облікової інформації в управлінні підприємством та державним сектором економіки у відповідності зі стратегічними цілями	№ 4-5	2-й тиждень
Тема 3. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.	№ 6-10	3-й тиждень
Тема 4. Цифрові рішення та креативність обліку в забезпеченні інформаційних потреб користувачів облікової інформації	№ 11-12	4-й тиждень
Тема 5. Синергетичні зв'язки між бухгалтерською, податковою, статистичною й нефінансовою інформацією та її висвітлення у звітності	№ 13-14	5-й тиждень
Тема 6. Формування бухгалтерської звітності для прийняття управлінських рішень	№ 15-16	6-й тиждень
Тема 7. Інструментарій бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством та державним сектором	№ 17-18	7-й тиждень
Тема 8. Наукові дослідження у сфері організації обліку та обліку в системі управління	№ 19-21	8-й тиждень
Тема 9. Облікова політика як визначальна складова організації бухгалтерського обліку в умовах цілей сталого розвитку	№ 1-3	9-й тиждень
Тема 10. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики активів	№ 4-5	10-й тиждень
Тема 11. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики капіталу та зобов'язань	№ 6-10	11-й тиждень
Тема 12. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики доходів, витрат і фінансових результатів	№ 11-12	12-й тиждень
Тема 13. Організація бухгалтерського обліку та формування облікової політики податкових розрахунків	№ 13-14	13-й тиждень
Тема 14. Збалансована система показників в стратегічному управлінні підприємством	№ 15-16	14-й тиждень
Тема 15. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства	№ 17-18	15-й тиждень
Тема 16. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками	№ 19-21	16-й тиждень

6. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Оцінювання результатів навчання здобувачів проводиться з використанням рейтингової системи. Система внутрішнього забезпечення якості освіти включає такі види контролю: самоконтроль, вхідний, поточний, семестровий, ректорський контроль залишкових знань та атестацію здобувачів вищої освіти.

6.1. Поточне оцінювання

На поточне оцінювання для дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні», по якій семестровий підсумковий контроль встановлений у формі екзамену, відведено 60 балів. Відповідно, максимально загальна кількість балів, виділених для оцінки результатів під час одного рубіжного контролю робочою програмою навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні», складає 30 балів. Такий розподіл є необхідним для забезпечення рівномірності фактичного навантаження здобувачу протягом семестру.

Загальна максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами поточного контролю (60 балів) розподіляється між окремими видами робіт з урахуванням їх обсягу і складності.

Розподіл балів для поточного оцінювання здобувачів при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» наведено у таблиці 1. Заміна видів робіт між I та II рубіжним контролем дозволена зі збереженням балансу балів.

Таблиця 7

Приклад розподілу балів для поточного оцінювання за видами робіт при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні»

Види робіт	Розподіл балів у %	Кількість балів за поточним оцінюванням для дисципліни, по якій передбачено екзамен	В тому числі розподіл за рубіжними контролями	
			I	II
Поточне опитування/тестування	20%	12	6	6
Розв'язування практичних завдань	30%	18	9	9
Підготовка усних доповідей та презентації	25%	15	15	
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	25%	15		15
Разом	100%	60 балів	30	30

У таблиці 8 представлено орієнтовну кількість робіт, яку має виконати здобувач аби отримати максимальну кількість балів за поточним оцінюванням при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні».

Таблиця 8

**Перелік видів робіт під час поточного оцінювання по дисципліні
«Бухгалтерський облік в управлінні»**

Види робіт	Максимальна кількість балів під час поточного оцінювання	Максимальна кількість балів за один вид робіт	Орієнтовна кількість робіт, яку має виконати здобувач аби отримати максимальну кількість балів за поточним оцінюванням при оцінюванні кожного виду робіт максимальною кількістю балів	В тому числі розподіл за рубіжними контролями, враховуючи розподіл балів (таблиця 2)	
				I	II
Поточне опитування/тестування	12	1	12 відповідей/тестів	6	6
Розв'язування практичних завдань	18	3	6 практичні задачі	3/ 9 балів	3/ 9 балів
Підготовка усних доповідей та презентації	15	15	1 усна доповідь з презентацією	1/ 15 балів	
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	15	15	1 індивідуальне науково-дослідне завдання		1/ 15 балів
Разом	60 балів			30 балів	30 балів

Оцінка за поточне опитування протягом семестру становить максимум 6 балів за кожен рубіжний контроль, що передбачає 3 опитування, кожне з яких оцінюється максимально у 2 бали:

Максимальна оцінка «2» бали ставиться в разі, коли здобувач:

а) системно, ґрунтовно й усебічно висвітлив сутність економічних явищ і процесів; чітко сформулював поняття та терміни; обґрунтував методичні принципи й підходи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) логічно, послідовно та правильно розв'язав задачу, зробив необхідні визначення й висновки, що впливають з одержаного результату (розв'язання).

Поміркована оцінка «1» бал ставиться тоді, коли здобувач:

а) правильно, але поверхово розкрив сутність економічних явищ і процесів; сформулював поняття й терміни, в основному, правильно, але припустився помилок; правильно описав методику розв'язання передбачених завданням питань, але поверхово розкрив їхню сутність і взаємозв'язок;

б) не виявив знання законодавчих актів і нормативно-правових документів;

в) під час розв'язання задач правильно визначив хід розв'язання, але припустився помилки.

Оцінка «0» балів ставиться в разі, коли здобувач:

а) не розкрив сутності економічних явищ і процесів; зовсім не дав визначення понять і термінів; в основному неправильно обґрунтував методологічні принципи до розв'язання передбаченого завданням питання;

б) не ознайомлений із законодавчими актами й нормативно-правовими документами;

в) не розв'язав задачі; не зробив основних розрахунків і необхідних визначень і висновків.

За розв'язання практичних завдань здобувач може отримати максимально 3 бали:

10 балів – студент дав повну вичерпну відповідь, яка складається з правильного арифметичного результату; доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; вірного посилання на відповідні законодавчі і нормативні акти;

Максимальна оцінка «3» бали ставиться в разі, коли здобувач дав повну вичерпну відповідь, яка складається з правильного арифметичного результату; доцільного і логічного пояснення виконаних розрахунків; вірного посилання на відповідні законодавчі і нормативні акти;

Оцінка «2» бали ставиться в разі, коли здобувач розв'язує задачу без пояснення виконаних розрахунків;

Оцінка «1» бал ставиться в разі, коли у здобувача алгоритм розв'язання вірний, але є арифметичні помилки у розрахунках;

Оцінка «0» балів ставиться в разі, коли здобувач зовсім не розв'язав задачі або розв'язав її невірно.

Однією з форм самостійної індивідуальної роботи здобувачів є **підготовка усних доповідей та презентації або виконання індивідуального науково-дослідного завдання.**

Індивідуальні завдання є однією з форм організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу та творчу діяльність. Вона має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» спрямовані на поглиблене опрацювання теоретичних основ курсу;

вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; підготовку конспектів навчальної та наукової літератури; підбір, систематизацію та опрацювання нормативних документів.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформулювати у студентів перші навички самостійних економічних досліджень. Індивідуальні завдання спрямовані на поглиблення засвоєння термінології, з'ясування проблемних аспектів організації та ведення обліку.

ІНДЗ з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» передбачає їх виконання як у практичному аспекті, так і на рівні теоретичного узагальнення.

Для виконання практичноспрямованих індивідуальних завдань студентам пропонується нижченаведена тематика:

1. Розробити схеми, алгоритми, структуру прийняття управлінських рішень щодо об'єкту наукового дослідження (відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи)

2. Розкрити стан інформаційного забезпечення управління об'єкта обліку або галузі на макрорівні (нормативна база) та на рівні базового підприємства (внутрішній регламент)

3. Підготувати витяг з облікової політики підприємства в частині об'єкта наукового дослідження. В ньому відобразити всі положення, які впливають на нього і сформулювати ті, які будуть економічно доцільними для досліджуваного підприємства.

4. Розробити форми управлінської звітності та презентувати їх для обговорення за темою дослідження. Розробити форми фінансової звітності для потреб управління.

5. Сформулювати стратегічну карту збалансованої системи показників для досліджуваного підприємства для цілей його стратегічного управління.

Науково-дослідні завдання пропонуються відповідно до тематики випускної кваліфікаційної роботи за напрямом: Обґрунтування рекомендацій з оптимізації інформаційного забезпечення управління в системі внутрішньогосподарського обліку за відповідним топологічним об'єктом. Результати будуть використані при підготовці випускної кваліфікаційної роботи.

Теоретичний напрямок передбачає написання здобувачами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для здобувача можливість самостійно досліджувати українські та закордонні інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми організації бухгалтерського обліку та формування облікової політики у практичну діяльність суб'єктів підприємництва та установ державного сектору економіки, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє здобувачу критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Здобувачі, які бажають приймати участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для їх презентації й апробації на науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, рисунки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Розкрити сутність категорії «бухгалтерський облік» як інформаційної системи управління підприємством.
2. Сутнісна характеристика терміна «бухгалтерський облік».
3. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.
4. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.
5. Фінансова класифікація господарських фактів - явищ і процесів - в управлінні.
6. Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні.
7. Вимоги користувачів облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.
8. Загальноприйняті у міжнародній практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні.
9. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.
10. . Організація бухгалтерського обліку на підприємстві як процесу.
11. Структурна побудова бухгалтерського фінансового обліку на основі загальноприйнятих принципів.

12. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.
 13. Екологічний облік як інформаційний інструмент управління підприємством.
 14. Екологічний облік: суть, необхідність та розвиток.
 15. Бухгалтерський облік в системі управління стійким розвитком.
 16. Сукупність характеристик якості облікової інформації для управління підприємством.
 17. Оцінка якості облікової інформації.
 18. Взаємозв'язок ризиків як фактів господарської діяльності з об'єктами бухгалтерського обліку.
 19. Теоретичні основи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
 20. Концептуальні підходи формування внутрішньогосподарської (управлінської) звітності.
 21. Побудова внутрішньогосподарської (управлінської) звітності промислових підприємств.
- Предмет та **критерії оцінки** цього виду робіт у балах представлені табл. 9.

Таблиця 9

Критерії оцінки виконання індивідуального науково-дослідного завдання

Критерії	Предмет оцінки	Кількість балів
1	2	3
Тематика дослідження та побудова роботи	– відповідність теми переліку, запропонованому викладачем;	0,6
	– самостійне визначення тематики, що є доцільною та відповідає проблематиці вивчення дисципліни та темі, що розглядається;	0,6
	– чіткість формулювання мети;	0,6
	– цільова спрямованість структуро-логічної будови роботи.	1,2
	Разом за критерієм	3,0
Інформаційне забезпечення та глибина опрацювання теоретичного та статистичного матеріалу	– глибина вивчення та узагальнення праць науковців та фахової преси за обраним напрямом дослідження;	0,9
	– репрезентативність бібліографії;	0,9
	– застосування зарубіжної літератури та висвітлення закордонного дослідження;	0,9
	– використання матеріалів мережі Internet з посиланнями на джерела;	0,9
	– використання статистичних матеріалів.	0,9
Разом за критерієм	4,5	

Наявність власних спостережень, застосування евристичних методів та конструктивної частини	– наведення прикладів з господарської та облікової практики;	1,5
	– наявність конструктивних результатів.	1,5
	Разом за критерієм	3,0
Оформлення реферату та його захист	– виступ на семінарі;	3,0
	– відповідність оформлення роботи вимогам;	1,5
	Разом за критерієм	4,5
Всього		15,0

Передбачено можливість заміни балів за такими видами робіт, як підготовка усних доповідей та презентації, а також виконання індивідуального науково-дослідного завдання науково-дослідною роботою з метою стимулювання здобувачів до її участі та її популяризації (за умови відповідності заходу передбаченим програмним результатам навчання в рамках конкретної дисципліни).

Здобувачу встановлюється така кількість балів, яка може бути зарахована:

- участь в конференціях з доповіддю – 5 балів;
- участь в конференціях з доповіддю та підготовкою тез – 10 балів;
- підготовка наукової статті – 20 балів;
- участь в олімпіаді – 20 балів (залежно від туру);
- участь в конкурсі наукових студентських робіт - 20 балів (залежно від туру).

6.2. Семестровий контроль

Мінімальна кількість балів, яка визначає можливість допуску здобувачів до семестрового контролю при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні», становить 20 балів.

Загальна кількість балів, виділених на проведення семестрового екзамену робочою програмою навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні», складає 40 балів.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою (“Відмінно”, “Добре”, “Задовільно”, “Незадовільно”).

Екзамен з дисципліни «Бухгалтерський облік в управлінні» проводиться шляхом відповіді на екзаменаційні білети (завдання), які поєднують теоретичні питання, розрахункові задачі та тести.

Перелік питань, що виносяться на іспит:

1. За якими ознаками класифікуються управлінські рішення.
2. Дайте визначення поняттю “управлінське рішення”.

3. Охарактеризуйте етапи процесу прийняття управлінських рішень.
4. За допомогою яких критеріїв оцінюється інформаційне забезпечення процесу прийняття управлінських рішень.
5. Дайте характеристику складовим інформаційного забезпечення управління.
6. Що таке облікова інформація?
7. Дайте характеристику облікової інформації на етапах облікового процесу.
8. За якими ознаками класифікується облікова інформація.
9. Хто є користувачами облікової інформації та в чому полягають корпоративні конфлікти?
10. Яка природа виникнення побічних ефектів у використанні облікової інформації при прийнятті управлінських рішень?
11. В чому полягає взаємозв'язок підсистем економічної інформаційної системи підприємства?
12. Які можна виділити етапи процесу облікової комунікації?
13. Яким якісним вимогам повинні відповідати інформаційні облікові потоки?
14. Які фактори необхідно врахувати при виборі комунікаційного каналу?
15. Які види інформаційних облікових потоків можна виділити?
16. Яка різниця між інформацією та інформаційним шумом. Чи є ці поняття є такими, що взаємовиключають одне одне?
17. Які існують правила процесу облікової комунікації?
18. Що дозволяє досягти ефективна організація бухгалтерського обліку в частині налагодження комунікаційного процесу?
19. Які види комунікаційної мережі можна виділити та в чому полягає специфіка кожного з виду?
20. Які комунікаційні бар'єри якості облікових інформаційних сигналів існують та які шляхи їх усунення?
21. Види управлінської бухгалтерської звітності, сучасні підходи та принципи її формування.
22. Методичні підходи до формування системи бухгалтерської управлінської звітності підприємства.
23. Основні методи і технології бюджетування витрат та прогнозування прибутку підприємства.
24. Оцінка очікуваних витрат та їх вплив на прийняття управлінських рішень.
25. Методи оптимізації абсолютної величини витрат підприємства
26. Дайте характеристику основним інструментам корпоративного обліку за сегментами.
27. Проаналізуйте види сегментів господарської діяльності підприємства.
28. Охарактеризуйте особливості організації сегментного обліку.
29. Що таке моделювання?

30. Дайте характеристику видам моделей в бухгалтерському обліку.
31. Дайте характеристику видам оцінки в системі бухгалтерського обліку.
32. Охарактеризуйте значення оцінки в процесі прийняття управлінських рішень.
33. Що таке консолідована облікова інформація?
34. Проаналізуйте способи групування облікової інформації.
35. Охарактеризуйте алгоритм трансформації показників фінансової звітності.
36. Які підходи до управління підприємством Ви знаєте та в чому полягає особливість вартісно-орієнтованого підходу до управління?
37. Які можна виділити бізнес-процеси формування вартості підприємства?
38. Які підходи до оцінки вартості підприємства існують?
39. Які моделі оцінки ефективності діяльності підприємства в умовах використання вартісно-орієнтованого підходу до управління?
40. В чому полягають переваги та недоліки методів оцінки вартості підприємства?
41. Що таке фактор вартості та які види факторів формування вартості підприємства можна виділити?
42. Які міжнародні моделі звітності про вартість підприємства існують та їх особливості?
43. В чому полягають основні особливості інтегрованої моделі звітності?
44. Яка роль нефінансових показників в управлінні підприємством, в т.ч. в процесі управління процесом генерування вартості підприємства?
45. Які вимоги підготовки Звітності про вартість (Value Report).
46. Хто вважається авторами терміну “Збалансована система показників” (Balanced Scorecard)?
47. Які основні причини виникнення збалансованої системи показників як методу стратегічного управління?
48. Які основні перспективи виділяються в межах збалансованої системи показників? Наведіть приклади показників в межах кожної перспективи?
49. В чому полягає методика розробки збалансованої системи показників на підприємстві?
50. Які основні етапи побудови збалансованої системи показників на підприємстві?
51. Яка мета реалізації каскадування в межах реалізації збалансованої системи показників?
52. Чи існує можливість внесення додаткових перспектив у процес реалізації збалансованої системи показників на підприємстві?
53. Які основні недоліки використання збалансованої системи показників як інструменту управління вартістю підприємства?

54. Що таке моделювання причинно-наслідкових зв'язків збалансованої системи показників?

55. Яким чином використання збалансованої системи показників може вплинути на процес управління вартістю підприємства

Приклад тестових завдань:

1. Термін «інформація» у класичному визначенні - це:
 - а) відомості, повідомлення, нові знання;
 - б) форма відображення, передача відомостей про об'єкт у просторі й часі;
 - в) нематеріальна суть, яка є управляючим фактором;
 - г) немає правильної відповіді.
2. На нижньому шаблі облікової структури містяться:
 - а) інформаційні одиниці - реквізити;
 - б) первинні документи;
 - в) реєстраційні одиниці;
 - г) немає правильної відповіді.
3. Основні вимоги до облікової інформації:
 - а) порівнянність, постійність, суттєвість, консерватизм, повнота;
 - б) аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність;
 - в) багатократність, концентрація, штучність, цілеспрямованість, аналітичність, корисність, достовірність, значимість;
 - г) немає правильної відповіді.
4. Класифікацію інформації, залежно від виконання нею в управлінні функцій, розрізняють:
 - а) первинна, похідна, нормативно-директивна, облікова, регулююча, аналітична;
 - б) нормативно-директивна, планова, облікова, регулююча, аналітична, статистична, звітна, довідкова, спеціальна;
 - в) первинна, нормативно-директивна, облікова, регулююча, аналітична, статистична, звітна, довідкова, спеціальна;
 - г) немає правильної відповіді.
5. Що характеризують реквізити-ознаки:
 - а) якісну сторону об'єктів обліку господарських фактів, явищ та процесів;
 - б) якісну та кількісну сторону об'єктів обліку господарських актів, явищ та процесів;
 - в) кількісну сторону об'єктів обліку господарських фактів, явищ та процесів;
 - г) немає правильної відповіді.
6. Що означає ухвалити рішення:
 - а) один із необхідних моментів вольової дії і способів його виконання;
 - б) вибір однієї з можливих альтернатив впливу на керовану систему, в якій із певних варіантів вибирається найоптимальніший;
 - в) складова частина будь-якої управлінської діяльності;
 - г) немає правильної відповіді.

7. Як класифікується економічна інформація на підприємстві:

- а) облікова, прогнозна, дискретна, випадкова, нормативна;
- б) облікова, прогнозна, загальноекономічна, бухгалтерська, дискретна, випадкова;
- в) облікова, прогнозна, дискретна, випадкова, пропагандистська;
- г) немає правильної відповіді.

8. Яким принципам має відповідати облікова інформація:

- а) багатократність, концентрація, штучність, цілеспрямованість, аналітичність, корисність, достовірність, значимість;
- б) цілеспрямованість, аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність;
- в) цілеспрямованість, аналітичність, достовірність, значимість, правдивість, багатогранність, порівнянність, постійність;
- г) немає правильної відповіді.

9. Економічна інформація на підприємстві поділяється на групи, до яких належить:

- а) описова, імовірнісна, дискретна, випадкова, пропагандистська;
- б) облікова, прогнозна, планова, результативна, фактична;
- в) описова, планова, прогнозна, дискретна, пропагандистська;
- г) немає правильної відповіді.

10. Як поділяється облікова інформація за повнотою:

- а) постійну; умовно-постійну; змінну;
- б) достатню; надмірну; недостатню;
- в) первинну; похідну; проміжну;
- г) немає правильної відповіді.

Приклад практичних завдань:

1. Скласти логічні схеми зв'язків між структурними підрозділами підприємства із бухгалтерією і можливі рухи інформації та її використання. Визначити можливі перекручення інформації та вплив на неї за рахунок внутрішніх складових.

2. Визначити суму власного капіталу підприємства на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 12,0 млн грн, оборотних - 24,0 млн грн: у т.ч. запаси - 9,3 млн грн, дебіторська заборгованість - 7,1 млн грн, грошові кошти - 7,6 млн грн, зобов'язання - 11 млн грн. На кінець року темп приросту запасів становив 3,2 %, дебіторської заборгованості - (-1,4 %), грошових коштів - 3,9 %, зобов'язань - 4,5 %. Оцінити діяльність підприємства та показники фінансової незалежності на початок і кінець року.

3. Визначити суму запасів підприємства та власного капіталу на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 14,0 млн грн, оборотних - 20,0 млн грн: у т.ч. запаси - ? млн грн, дебіторська заборгованість - 6,0 млн грн, грошові кошти - 4,0 млн грн, зобов'язання - 18 млн грн. На кінець року необоротні активи залишилися без змін, темп приросту оборотних активів становить - 5 %, дебіторської заборгованості - 3,3 %, грошових коштів - 2,5 %, зобов'язань - 4,5 %.

зобов'язань - 5,0 %. Оцінити діяльність підприємства та показники фінансової незалежності на початок і кінець року.

3. Визначити суму поточних зобов'язань підприємства на кінець року, якщо на початок року сума необоротних активів становила 5,0 млн грн, оборотних - 21,0 млн грн: у т.ч. готова продукція - 5,0 млн грн, грошові кошти - 11 млн грн, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги - 3,0 млн грн, виробничі запаси - __?__ млн грн, власний капітал - 13,0 млн грн. На кінець року темп зростання готової продукції становив 101,2 %, дебіторської заборгованості - 102,0 %, грошових коштів - 100,4 %, власного капіталу - 103,4 %, зобов'язань - 100,1 %. Оцінити діяльність підприємства та показники ліквідності на початок і кінець року.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у традиційну 4-бальну та шкалу ECTS. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу ECTS здійснюється в такому порядку (табл. 10).

Таблиця 10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

7.1. Основні:

1. Безверхий К.В., Бочуля Т.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні. К. : ЦУЛ, 2014

2. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підруч. / П. О. Куцик та ін. ; за заг. ред. П. О. Куцик. Львів : В-во Львівськ. торг.-екон. у-ту, 2018. 282 с.

3. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік соціально-відповідальної діяльності суб'єктів господарювання: необхідність та орієнтири розвитку : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2010. 495 с.

4. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2010. 440 с.

5. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>

6. Кононова О.Є. Організація бухгалтерського обліку : Навч. посібник. Дніпро: ДВНЗ ПДАБА, Вена: Premier Publishing s.r.o. Vienna, 2018. 102 с. URL: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/60846283/%...=APKAJLOHF5GGSLRBV4Z>
А

7. Корягін М.В. Оцінювання вартості підприємства в системі бухгалтерського обліку : Монографія: Львів: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2012. – 262 с.

8. Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Мелітополь: ТОВ “Видавничий будинок ММД”, 2008. 230 с.

9. Кузь В.І. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т імені Юрія Федьковича, 2019. 224 с. URL: https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1946/Nav_posib_2019_new.pdf?sequence=1

10. Лаговська О.А. Бухгалтерський облік для управління: гносеологічний та епістемологічний конфлікти : монографія; ред.: Ф. Ф. Бутинець; Житомир. держ. технол. ун-т. Житомир, 2011. 344 с.

11. Лаговська О.А., Легенчук С.Ф., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Кондор», 2018. 418 с.

12. Левицька С.О., Осадча О.О., Антонюк О.Р., Зінкевич О.В. [та ін.]. Бухгалтерський облік в управлінні : підручник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Облік і оподаткування». Рівне, 2023. 244 с. URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25915/1/Бухгалтерський%20облік%20%20зах.pdf>

13. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К.: ВПЦ "Київський університет", 2018. 607

14. Наумова Т.А., Акімова Н.С., Чернікова І.Б., Кирильєва Л.О. Загальні основи організації бухгалтерського обліку : навчальний посібник. Х.: ХДУХТ, 2019. 168 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/6807/1/NP_ZOOBO_2019.pdf

15. Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції»: монографія /Н.М. Позняковська С.Я. Зубілевич О.Л. Міклуха та ін.: Рівне: НУВГП. 2019.414 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/14323/>

16. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. В.С. Леня. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с. URL: <http://ir.stu.cn.ua/bitstream/handle/123456789/24113/%...%83.pdf?sequence=1&isAl>

lowed=y

17. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2020. 647 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24655.pdf>

18. Смуєденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку. Навч. посібн. К.: «Центр учбової літератури», 2016. 224 с.

19. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2006. 526 с.

20. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

21. Charles T. Horngren, Srikant M. Datar, Madhav V. Rajan. Cost Accounting. A Managerial Emphasis. 14th-Global-Edition. Pearson Education Limited 2012. page 892. URL: <https://vera.staff.unri.ac.id/files/2015/11/Cost-Accounting-A-Managerial-Emphasis-by-Horngren-Datar-Rajan-14th-Global-Edition.pdf>

22. Colin Drury, Mike Tayles. Management and Cost Accounting. Cengage Learning, 2022. 576 p. URL: <https://cutt.ly/FwzK5WpX>

23. Executive programme cost and management accounting. URL : https://www.icsi.edu/media/webmodules/publications/FULL_BOOK_PPCMA-2017-JULY_4.pdf

24. Paul D. Kimmel PhD, Jerry J. Weygandt PhD, Donald E. Kieso PhD, Accounting tools for business decision making. URL: <https://www.just.edu.jo/~mqais/CIS252/Accounting.pdf>

7.2. Додаткові

1. Баланюк І.Ф., Григорів О.О., Іванюк Т.Л. Організація обліку і контролю готової продукції підприємства. *Інноваційна економіка*. 2020. № 1-2 (82). С. 157-163.

2. Безверхий К.В., Бочуля Т.В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. К.: ЦУЛ, 2014. 184 с. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/8969>

3. Бочуля Т.В. Вартість інформації в обліковому вимірі: реалії теорії та практики. Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 10. – С. 28-33.

4. Василенко В.О. Теорія та практика розроблення управлінських рішень: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2002. 420 с.

5. Васільєва Л.М., Шевченко Т.І. Облікова політика як інструмент формування бухгалтерської інформації в управлінні. *Бізнес Інформ*. 2019. № 9. С. 217-222.

6. Вашай Ю.В., Дорошенко О.О. Інституціоналізація розвитку облікового забезпечення державного сектору в умовах міжнародної інтеграції. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2020. № 4(92). С. 22-30.

7. Верига Ю.А., Кулик В.А., Ночовна Ю.О., Іванюк С.Ю. Облікова політика підприємства : навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 312 с. URL: https://book-ye.com.ua/upload/iblock/ad0/64026149_e2eb_11e6_80c1_000c29ae1566_bba473a0_

8450_11e7_80cf_000c29ae1566.pdf

8. Вітлінський В. В., Великоіваненко Г. І. Ризикологія в економіці та підприємстві: Монографія. К. : КНЕУ, 2004. 480 с.

9. Гарасим П.М., Приймак С.В., Гарасим М.П. Організація обліку і звітності : Навчальний посібник. Львів: «Українські технології», 2012. 330 с.
URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%...%BD-1.pdf>

10. Гевко І.Б. Методи прийняття управлінських рішень: підручник. Київ: Кондор, 2009. 187 с.

11. Головацька С.І., Сашко О.П. Обліково-аналітичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами підприємства : монографія. Львів: Видавництво ЛТЕУ, 2017. 360 с.

12. Грабчук І.Л., Ляхович Г.І., Вакун О.В. Формування облікової політики підприємства в умовах цифровізації. *Ефективна економіка*. 2021. № 8.
DOI: [10.32702/2307-2105-2021.8.87](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.8.87)

13. Гриліцька А.В., Микитюк Д.В., Чорноморець М.В. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Вип. 12. Ч. 1. С. 77-80

14. Грицишен Д.О. Бухгалтерський облік в системі управління економіко-екологічною безпекою промислових підприємств : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 540 с.

15. Гуцайлюк Л., Шулякова А. Організація обліку на підприємствах різних форм власності: стан та перспективи розвитку. *Науковий вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2018. № 2 (11). С. 146-151

16. Давидов Г.М., Кузьменко Г.І. Обліково-інформаційне забезпечення оцінки податкового потенціалу суб'єкту господарювання: теорія і практика. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 264 с. URL : <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=462292>

17. Давидов Г.М., Савченко В.М., Пальчук О.В. та ін. Облікова політика : навч. посіб. ; за заг. ред. Г.М. Давидова. 2-ге вид., перероб. і доп. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 362 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158807112.pdf>

18. Дорошенко О.О., Павлюк В.В. Трансформація етичних принципів професійного бухгалтера під впливом штучного інтелекту в контексті економічної теорії щастя (Doroshenko O.O. & Pavliuk V.V. Transformation of the Ethic Principles of a Professional Accountant Under the Influence of Artificial Intelligence in the Context of the Economic Theory of Happiness). *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2021. № 3 (95). С. 21-29

19. Дорошук Г.А. Антикризове управління підприємством: теорія та практика : навч. посіб. / Г. А. Дорошук, Н. М. Дащенко ; Рек. Мін. освіти і науки України. – Львів : Новий Світ-2000, 2010. 332 с.

20. Євдокимов В.В., Грицишен Д.О., Куришко Л.А. Інформаційне забезпечення антагоністичних інтересів учасників спільної діяльності : Монографія. Житомир: ЖДТУ, 2015. 220 с.

21. Жидеєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою) : навч. посіб. Ірпінь: УДФСУ, 2020.

- 178 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1noZAKb1OWZqT9FASGdz7bjzFvc3fcp9t/view>
22. Зелікман В.Д., Ізвекова І.М., Соколовська Р.Б. Управлінський облік: навчальний посібник. Дніпро. НМетАУ, 2017. 198с.
23. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту : навч. посібник. К.: Знання, 2008. 343 с.
24. Карпушенко М.Ю. Організація обліку : навч. посібник (для студентів економічних спеціальностей, які навчаються за спеціальністю «Облік і аудит»). Х.: ХНАМГ, 2011. 241 с. URL: https://eprints.kname.edu.ua/21047/1/2009_31%...%B01.pdf
25. Кужельний М.В., Левицька С.О. Організація обліку : Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: <https://library.nusta.edu.ua/depository/%...%202.pdf>
26. Кундря-Висоцька О.П. Організація обліку : навчальний посібник для студ. ВНЗ. 2-е вид., стереотип. К.: Алерта, 2007. 223 с.
27. Ларікова Т.В., Шилко І.С. Організація обліку в бюджетних установах. *Фінанси, облік і аудит*. 2015. Вип. 1 (25). С. 243-257
28. Левицька С.О. Організація обліку діяльності суб'єктів як синергетичний процес інформаційного забезпечення їх менеджменту. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «економіка» : науковий журнал*. 2016. № 1 (29). С. 133-139.
29. Левченко З.М. Формування облікової політики підприємства щодо обліку дебіторської заборгованості. *Інфраструктура ринку*. 2018. № 20. С. 274-277
30. Легенчук С.Ф. Майбутнє корпоративної звітності: історія, перспективи та проблеми. *Облік і фінанси*. 2020. № 2 (88). С. 29-38.
31. Легенчук С.Ф., Городиський М.П., Майстренко Н.М. Захист бухгалтерських даних в умовах використання Інтернету речей: проблеми і перспективи діджиталізації обліку. *Облік і фінанси*. 2021. № 1 (91). С. 12-19
32. Лисенко А.М. Методологічні основи прогнозування та планування в сфері розробки стратегічних рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. Полтава: ПНТУ, 2023. Т. (2(89)). С. 112-117. URL :<http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2942>
33. Лисенко А.М., Акімов С.С. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та аналізу. *Причорноморські економічні студії*, 2023. Вип. 81. С. 208-212. URL :<http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13010>
34. Любимов М.О., Педченко Н.С., Артюх-Пасюта О.В., Мілька А.І., Прохар Н.В. Розвиток організації бухгалтерського обліку в Україні в сучасних умовах. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2022. № 2 (106). С. 42-47.
35. Мелень О.В., Майструк О.Д. Дослідження та аналіз проблемних питань організації обліку фінансових результатів. *Економіка та суспільство*. 2017. № 13. С. 1385-1390.
36. Мелень О.В., Майструк О.Д. Особливості організації обліку власного капіталу підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С. 371-375
37. Меліхова Т.О., Романенко К.В. Удосконалення організації

бухгалтерського процесу та методики аудиту вибуття основних засобів в обліку суб'єктів малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. DOI: [10.32702/2307-2105-2021.10.18](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.18)

38. Михальська О. Л., Швець В. Г. *Управлінський облік та аналіз виробничих витрат: монографія*; КНУ. Київ : Кондор, 2019. 224 с.

39. Мороз Ю.Ю. *Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія*. Житомир: ПП "Рута", 2011. 352 с.

40. *Облік у бюджетних установах : Навчальний посібник.* ; за ред. Леня В.С. Чернігів: Десна Поліграф, 2016. 560 с. URL: <http://ктеп.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Len-V-S-budjet-book.pdf>

41. Пальчук О.В., Савченко В.М., Рузмайкіна І.В. та ін. *Розвиток бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та інформатизації суспільства : монографія ; за ред. Г.М. Давидова*. Кропивницький: ПП «Ексклюзив-Систем» , 2017. 242 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/158807115.pdf>

42. Патрин Г.О. *Управлінський облік: підручник*. Львів. Видавництво Львівської політехніки. 2017. 340с.

43. Пугаченко О. Імплементация національного законодавства у частині реформування бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності згідно вимог ЄС в умовах глобалізації та євроінтеграції України. *Modern foundations of economics, management and tourism: collective monograph / International Science Group*. Boston: Primedia eLaunch, 2022. P. 53-85

44. Пугаченко О.Б. *Визначення понять «предмет», «об'єкт» та «метод» бухгалтерського обліку в літературних джерелах : колективна монографія «Соціально-економічні засади формування економічної системи України» ; за ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко*. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2019. С. 197-205

45. Пугаченко О.Б. Удосконалення організації процесу матеріального забезпечення через інтеграцію обліку з іншими функціями управління. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 1. (95) січень-березень С. 187-199.

46. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я. Базові, специфічні, глобальні принципи управлінського обліку: склад і кількість. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. 2021. № 172. С. 73-80

47. Пугаченко О.Б., Зарудна Н.Я., Кундеус О.М. *Визначення терміну «документооборот» у законодавчих актах і літературних джерелах*. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: [10.32782/2524-0072/2023-47-57](https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-57)

48. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. *Посилення взаємозв'язку обліку і контролю підприємницької діяльності та їх інтеграція з іншими функціями управління*. *Financial and Economic Security and Accounting and Analytical Support in Business : monograph / L. Kindratska, K. Pavlov, L. Shpak, O. Yatsenko [et.al]; edited by V. Yatsenko*. «East West» Association For Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2016. С. 210-222

49. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): [монографія]. Тернопіль: Карт-бланш, 2006. 334 с.
50. Розвиток бухгалтерського обліку в контексті узгодження антагоністичних інтересів груп заінтересованих осіб : монографія / І. В. Жиглей, В. І. Кузь, О. А. Лаговська, О.В. Олійник; МОНМС України, Буков. держ. фін.-екон. ун-т. - Чернівці : Технодрук, 2012. - 247 с.
51. Розвиток науки про бухгалтерський облік і господарський контроль: забезпечення стійкого розвитку економіки України: монографія / Т.А. Бутинець, Т.В. Давидюк, І.В. Жиглей, І.В. Замула; за заг. ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ЖДТУ, 2012. – 308 с.
52. Розіт Т., Слюніна Т. Облікова політика в контексті інтегрованої звітності. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-27-30>
53. Руда Л., Причепя І., Липецька О. Організація обліку та методичні засади проведення аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-48>
54. Савченко В.М., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. Розвиток локальних облікових теорій на прикладі теорії управлінського обліку аграрних підприємств. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, вип. 6 (39, 2021.). Кропивницький: ЦНТУ. С.197-210. URL : [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/6\(39\)/21.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/6(39)/21.pdf)
55. Свірко С.В. Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах : Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2003. 380 с.
56. Сіренко Н.М., Баришевська І.В., Щербина Ю.О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій. Миколаїв: МНАУ, 2016. 132 с. URL: http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2134/1/BUKHALTERSKEY_Y_OBLIK_V_UPRAVLINNI_PIDPRYYEMSTVOM.pdf
57. Скоробогата Л. В., Войнаренко М. П. Обліково-аналітичні аспекти управлінських концепцій: процеси формування та реалізації. Хмельницький : ХНУ, 2014
58. Соколенко В.А., Лінькова О.Ю. Основи управлінського консультування : навч.-метод. посіб. Харків: НТУ «ХП», 2018. 216 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161791102.pdf>
59. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу : підручник. К.: КНЕУ, 2004. 411 с.
60. Сторожук Т., Дружинська Н. Організація екологічно орієнтованого обліку в контексті реалізації сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-65>
61. Тесак О.В. Облікова політика як інструмент організації бухгалтерського обліку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2018. Вип. 21. Ч. 2. С.97-100.
62. Тесак О.В., Барановська С.П. Формування облікової політики підприємства в системі управлінського обліку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 48. С. 285-288

63. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: підручник. К. ЦНЛ.2020. 792с.
64. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Внутрішній контроль процесів матеріального забезпечення в системі управління підприємством : Монографія / за ред. Г.М. Давидова. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 200 с. Режим доступу: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9539/1/%d0%9c%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d1%96%d1%8f.pdf>
65. Чацкіс Ю.Д., Гейер Е.С., Наумчук О.А., Власова І.О. Організація бухгалтерського обліку : навчальний посібник для студ. ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2011. 563 с.
66. Шалімова Н.С., Смірнова І.В., Смірнова Н.В. [Розвиток концепції обліку в системі управління підприємством](http://economics.kntu.kr.ua/archive/9(42)_Shalimova2/html). *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, № 9(42), 2023 рік. Кропивницький: ЦНТУ. С. 142-153. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/9\(42\)_Shalimova2/html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/9(42)_Shalimova2/html)
67. Шевців Л.Ю., Мосолова Ю.О. Облікова політика в управлінні діяльністю підприємств за умов гармонізації обліку та звітності. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 260-269
68. Шмигель О.Є. Особливості розроблення облікової політики торговельних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4 (87). С. 159-163
69. Achhaiba M. & Omari A. (2022). The Impact of Business Intelligence Systems on Management Accounting in Companies: Literature Review. *Revue du contrôle, de la comptabilité et de l'audit*. Volume 6. Issue 1. P. 107-129
70. [Baker M.](#), [Gray R.](#) & [Schaltegger S.](#) (2022). Debating accounting and sustainability: from incompatibility to rapprochement in the pursuit of corporate sustainability. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*. Vol.1. DOI: [10.1108/AAAJ-04-2022-5773](https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2022-5773).
71. Chang K., Lasyoud A.A. & Osman D. (2023). Management accounting system: Insights from the decision making theories. *Social Sciences & Humanities Open*. Iss. 8 (1). 100529. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100529>
72. Farida I., Mulyani S., Akbar B. & Setyaningsih S.D. (2021). Implementation and Performance of Accounting Information Systems, Internal Control and Organizational Culture in the Quality of Financial Information. *Utopía y Praxis Latinoamericana*. Vol. 26. Issue 1. URL: <https://www.redalyc.org/articulo.oa?id=27966119022>
73. Key Facts and Trends in the Accountancy Profession (2022). London: The Financial Reporting Council Limited. 74 p.
74. Khalleefah A.M. (2020) Accounting engineering as the base for enterprise data driven decision-making system implementation. *Science of Europe*. Vol. 3. № 48. P. 25-31
75. Khalleefah A.M. (2020) Assessment of the impact made by the digital transformation of the accounting system on the decision-making system of the enterprise. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 2. P. 122-129
76. Khalleefah A.M. (2020) The project approach to enterprise strategic management accounting organizing facing the fourth industrial revolution challenges. *European journal of economics and management*. Vol. 6. № 1. P. 35-40

77. Li Q. Analytical Study of Financial Accounting and Management Trends Based on the Internet Era (2022). *Hindawi Computational Intelligence and Neuroscience*. Volume 1. P. 1-11
78. Lisic L., Myers L.A., Pawlewicz R. & Seidel T.A. (2019). Do Accounting Firm Consulting Revenues Affect Audit Quality? Evidence from the Pre- and Post-SOX Eras. *Accountancy Faculty Publications*. Vol. 5. URL: <https://commons.und.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1002&context=acc-fac>
79. Lutfi A., Alkelani S.N., Al-Khasawneh M.A., Alshira'h A.F., Alshirah M.H., Almaiah M.A., Alrawad M., Alsyof A., Saad M. & Ibrahim N. (2022). Influence of Digital Accounting System Usage on SMEs Performance: The Moderating Effect of COVID-19. *Sustainability*. № 14 (15048). URL: <https://doi.org/10.3390/su142215048>
80. Magopets Olena, Havrilenko Nataliia, Yashchyshyna Iryna, Kobus Olena, Kononova Daria. Strategic management accounting in the conditions of digitalization of the economy. *AD ALTA-JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*. Volume 12, Issue 1, 2022. P. 92-96. URL : http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120125/papers/A_14.pdf
81. Matskiv H., Smirnova I., Malikova A., Puhachenko O. & Dubinina M. (2023). The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 1(48). P. 180-192. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.48.2023.3955>
82. Matskiv, H., Smirnova, I., Malikova, A., Puhachenko, O., Dubinina, M. The application of blockchain technology in accounting and auditing: experience of Ukraine and Kazakhstan. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practic*. Scopus. 2023, 1(48). P. 180–192. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.48.2023.395>
83. Metil T., Maryanova S., Petrovska S., Lysenko A., Kravchenko M. Organization of management accounting on the basis of the process approach automation. *Academy of accounting and financial studies journal*. Scopus. Volume 23, special issue 2, 2019. URL: <https://www.abacademies.org/articles/formation-of-a-strategic-model-forassessmentofthe-innovative-potential-of-an-enterprise-8035.html>
84. Nazarova H., Kashchena N., Nesterenko I., Kovalevska N., Kashperska A. (2022). Theoretical and methodological aspects of improving the functioning of the accounting system (Теоретичні та методологічні аспекти вдосконалення функціонування системи бухгалтерського обліку). *Amazonia Investiga*, 11 (54), 243 - 255. URL : <https://amazoniainvestiga.info/index.php/amazonia/article/view/2057>
85. Nazarova Halyna, Yurchenko Oleksandr, Shepel Inesa, Tkal Yarmila, Yaremko Ihor (2023). Development of Accounting and Auditing in EU Countries: Comparative Aspect. *Economic Affairs*, Vol. 68, No. 01s, pp. 329-334, February 2023. URL : <http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv68n1sz9.pdf>.
86. Shmatkovska Tetiana, Volynets Lyudmyla, Dielini Maryna, Magopets Olena, Kopchykova Inna, Kytaichuk Teniana. Popova Yuliia. Strategic management of the enterprise using the system of strategic management accounting in conditions of sustainable development. *AD ALTA-JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*.

Volume 12, Issue 2, 2022. P. 123-128. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120229/papers/A_22.pdf ;
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4238406

87. Stezhko Z., Kharchenko Yu., Shalimova N. «Philosophy of Science» by Georg Hegel as a methodology for the study of social and historical processes. Наукове пізнання: методологія та технологія. 2020. №1(45). С. 149-157. URL: http://np.pdpu.od.ua/1_2020/19.pdf (

88. Stezhko Z., Shalimova N. Problems and Prospects for the Formation of a General Methodology of Knowledge. Philosophical Reflections. *FILOSOFIJA. SOCIOLOGIJA*. 2022. Т. 33. Nr. 3, p. 197–205. URL: <https://www.lmaleidykla.lt/ojs/index.php/filosofija-sociologija/article/view/4765>

89. The Professional Accountant's Role in Data: Discussion Paper (2021). Winnipeg: Chartered Professional Accountants of Canada. 38 p.

90. Tomilova-Yaremchuk N.O., Khomovyi M.M., Khomovyi S.M. & Makarchuk O.G. (2021). The formation of effective accounting information for managerial decision-making in agricultural enterprises. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 4 (31). P. 230-238

7.3. Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України 08.07.2010 р. № 2456-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

2. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку від 7 лют. 2013 р. №1 (зі змінами та доповненнями) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

3. Концептуальна основа фінансової звітності. URL : https://www.mof.gov.ua/storage/files/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0_ukr.pdf

4. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності). Видання 2018 р. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf

5. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576

6. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>

7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листоп.1999 р. № 291 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>

9. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. №996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

11. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15/conv#Text>

12. Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління : наказ Міністерства фінансів України від 07 груд. 2018 р. №982. (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18> .

13. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : наказ від 27 черв. 2013 р. №635 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13> .

14. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : Наказ від 27.06.2013 р. № 635 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0635201-13>

15. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лют. 2000 р. №419 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-п> .

16. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року № 2657-XII (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

17. Про Примітки до річної фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 29 лист. 2000 р. №302 (зі змінами та доповненнями). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0904-00>.

7.4. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sts.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національного банку України. <http://www.bank.gov.ua>
Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>

10. Електронне видання газети «Бухгалтерія». URL: www.buhgalteria.com.ua
11. Електронне видання журналу «Бухгалтер». URL: <http://www.buhgalter.factor.ua/>
12. Електронне видання журналу «Вісник податкової служби». URL: <http://www.visnuk.com.ua/>
13. Електронне видання журналу «Дебет-кредит». URL: <http://dtk.com.ua/>
14. Електронне видання журналу «Все про бухгалтерський облік». URL: www.vobu.com.ua
15. Бухгалтерські бланки, консультації з постановки обліку, роз'яснення, щодо дотримання податкового законодавства. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewirzszL4KKBAxVKhf0HHXO2D8AQFnoECA4QAQ&url=https%3A%2F%2Fdtk.ua%2F&usg=AOvVaw0aimXnedkCPRrl_euQYhXV&opi=89978449
16. Бланки бухгалтерської та податкової звітності. URL: www.buhgalteria.com.ua
17. База нормативно-правових актів, аналітика та консультація з ведення обліку. URL: <http://search.ligazakon.ua>